

Nasprotna dejstva k zadnjim navedbam Banke Slovenije, z dodatnimi razkritji zavajanj, neresnic in nezakonitosti

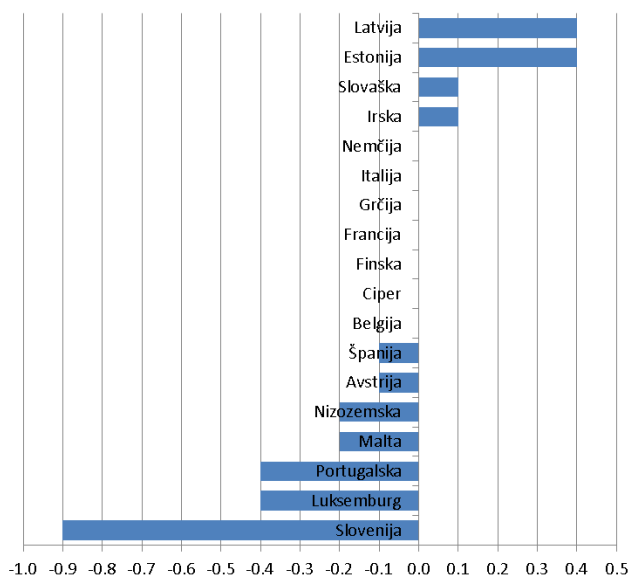
1. [Na seji Odbora za finance in monetarno politiko DZ RS](#), 10. marca 2015, je Viceguvernerka Banke Slovenije (BS), mag. Stanislava Zadavec Caprirolo vsaj trikrat zatrnila, da **ECB pri izvedbi stresnih testov »vedno uporablja makroekonomske napovedi Evropske komisije (EK), za vse države enako«** in da je za teste v letu 2014 »uporabila zadnje razpoložljive napovedi za leto 2014« (torej pomladanske, objavljene 5. maja 2014, saj so bile naslednje - jesenske napovedi objavljene šele 4. novembra 2014, torej že po zaključku stresnih testov). **Gre za novo v nepretrgani vrsti zavajanj, katerih namen je ustvariti vtis, da so bila vsa načela testiranja za vse enaka in že dolgo vnaprej dorečena.** Dejansko pa je osnovna predpostavka, ki jo je v svojih stresnih testih uporabila ECB, **pri kar 11 od 18 članic evrskega območja odstopala od pomladanske napovedi EK in to pri različnih članicah različno (grafikon na desni):** pri štirih je bila spremenjena navzgor, pri petih navzdol, torej na slabše, od tega **pri Sloveniji daleč in izrazito najbolj, pa čeprav so prav pri Sloveniji zadnji podatki takrat že kazali prav nasprotno – največje izboljšanje glede na pomladansko napoved!**

2. Na isti seji Odbora za finance in monetarno politiko je Viceguvernerka BS Caprirolova zatrnila tudi, da so bile v času izvajanja stresnih testov ECB »**napovedi domačih ustanov približno enake tistim, ki jih je uporabila ECB**«, in nato še **enkrat »domače inštitucije so imele za iste časovne horizonte enake napovedi«**. Tudi to sploh ne drži: ECB je kot osnovno predpostavko za Slovenijo v letu 2014 privzela 0,1-odstotni upad BDP, UMAR pa je za leto 2014 že v svoji pomladanski napovedi gospodarskih gibanj (14. marca 2014) napovedal 0,5-odstotno rast, v jesenski (25. septembra 2014) pa 2,0-odstotno rast. Tako gre za naslednji poskus prikriti zelo očitno dejstvo, da **v času izvajanja stresnih testov ECB nobena napoved, ne domača ne tuja, ni bila za Slovenijo tako negativna kot osnovna (!) predpostavka, ki jo je ob strinjanju BS uporabila ECB.**

3. Tudi v Poročilu BS o sanaciji bank, pripravljenem za DZ RS marca 2015, je vrsta neresnic in protislovij. Na str. 63 v drugem okvirčku piše, da je izvajanje stresnih testov po pristopu od-spodaj-navzgor »**običajna praksa**«, na str. 62 v okvirčku pa je ta pristop opredeljen kot edina dovoljena možnost – »**stresni testi se izvajajo po pristopu od spodaj navzgor, vedno vključujejo dva makroekonomska scenarija – osnovni in neugodni**«. Če bi obstajalo zavezujoče pravilo, da so za potrebe sanacije bank v EU veljavni in merodajni izključno rezultati testov od-spodaj-navzgor, bi BS zagotovo navedla pravni akt in določilo v njem, ki tako veleva. **Da takšno pravilo dejansko ne obstaja, priča tudi dejstvo, da so v Španiji stresne teste septembra 2012 izvedli tako po pristopu od-spodaj-navzgor kot od-zgoraj-navzdol ter upoštevali oba izida** (končni, kombinirani izid je bil uporabljen za argument Španije, da ji ni bilo potrebno zaprositi za finančno pomoč "trojke", temveč je lahko za sanacijo bank črpala sredstva sklada EFSF/ESM).

ZA KOLIKO JE ECB V STRESNIH TESTIH SPREMENILA PREDPOSTAVKE IZ POMLADANSKE NAPOVEDI EK, KI NAJ BI JIH PO ZATREJANJU BS PRI VSEH DRŽAVAH UPORABILA POPOLNOMA NESPREMENJENE

► v odstotnih točkah letne realne spremembe (rasti ali upada) BDP

viri: Evropska komisija, Evropska centralna banka, Evropski odbor za sistemska tveganja (ESRB)

4. V Poročilu so na str. 64 navedene predpostavke, ki jih je BS uporabila v svojih testih decembra 2013, torej v času, ko je bilo že mogoče oceniti dejanske vrednosti makroekonomskih kazalnikov za leto 2013. **Te predpostavke BS so tako za leto 2013 kot 2014 ekstremno odstopale od dejanskih vrednosti, kar je nazorno razvidno iz naslednje tabele:**

makroekonomski kazalnik	2013			2014		
	predpostavka BS - osnovna	predpostavka BS - negativna	dejansko	predpostavka BS - osnovna	predpostavka BS - negativna	dejansko
sprememba BDP	-2,7%	-3,1%	-1,0%	-1,5%	-3,8%	+2,6%
spr. cen nepremičnin	-9,6%	-11,0%	-7,4%	-4,3%	-12,2%	-2,6%*
stopnja brezposelnosti	11,3%	11,4%	9,9%	11,5%	12,6%	9,7%

* sprememba v 1. polletju 2014, glede na 1. polletje 2013; letni podatki bodo predvidoma znani aprila

5. BS na str. 68 v okvirčku zatrdi, češ: *»če vrednost premoženja banke, upošteva je likvidacijsko cenitev, v stečaju ne bi zadoščala niti za poplačilo vseh obveznosti banke do navadnih upnikov, se razume, da je vrednost podrejenih obveznic banke enaka nič«*. To je absurd; potem bi pri vsaki banki, ki redno posluje in ima izdane podrejene instrumente, ti lahko (ali pa celo obvezno?) prenehali takoj, ko bi cenitev kapitala ob hipotetični predpostavki likvidacije pokazala, da bi v stečaju navadni upniki ne bili poplačani v celoti!? **Lahko BS navede eno samo banko, kjer so že izvršili izbris podrejenih obveznosti na osnovi takega hipotetičnega izračuna, nato pa je banka še naprej redno poslovala?! Lahko BS navede vsaj kakšno banko, kjer so se med rednim poslovanjem sploh lotili opravljati likvidacijsko cenitev kapitala?!**

6. Kaj je motiv tega zavajanja, postane bolj razvidno iz stavka, ki je v Poročilu zapisan na str. 68, tik nad že omenjenim okvirčkom: *»Upniki banke so namreč v primeru izrednih ukrepov upravičeni do nadomestila le v višini, kot bi bile njihove terjatve poplačane v primeru stečaja banke«*. **Tega Sporočilo EK s 1. avgusta 2013 ne določa nikjer, temveč so takšno načelo (odločanje na osnovi likvidacijske cenoitve kapitala) v ZBan-1L zapisali zgolj zato, ker so vnaprej obljubili izbris. Zaradi tega je naša ureditev (ZBan-1L) precej strožja od Sporočila EK, saj od palete ukrepov, ki jih opredeljuje to Sporočilo (delni odpis, konverzija, popoln izbris), omogoča le popoln izbris.** Da so dikcije v ZBan-1L takšne, da kot izredni ukrep vselej narekujejo izbris, je 13. februarja 2015, [na seji Komisije za nadzor javnih financ DZ RS](#), na vprašanje dr. Tadeja Kotnika, ali lahko potrdi, da sta to marca 2014 ugotavljala skupaj, **potrdil tudi Guverner BS, dr. Boštjan Jazbec. Zakaj BS kljub temu še naprej neutemeljeno zatrjuje, da je bil izbris neizogibno pogojen s Sporočilom EK?!**

7. Na str. 68 Poročila je zatrjevano tudi, da je bila **prenosna cena premoženja pri prenosu na DUTB »določena nad ocenjeno tržno vrednostjo in je v tem obsegu (presežek nad tržno ceno) predstavljala državno pomoč banki«**. Tudi to je **popolnoma neskladno s splošno znanimi dejstvi** - na primer tistim, da je bila prenosna [cena delnic družbe Letrika](#) določena pri 10 EUR za delnico, čeprav je tržna cena te delnice (borzni tečaj) v času prenosa znašala približno 33 EUR za delnico. Kako je to združljivo z zatrjevanjem, da naj bi bili prenosi na DUTB *»opravljeni pod tržno vrednostjo in so zato predstavljali državno pomoč«*? **Kolikokrat bo še potrebno dokazovati neresničnost enih in istih neresnic, ki jih znova in znova, z rahlimi modifikacijami, izrekajo in zapisujejo predstavniki BS?**

8. Glede diskrepanc med datumi pri izdaji Odločb o izrednih ukrepih decembra 2013 v BS še naprej zatrjujejo (sicer tudi tu vsakič z rahlo modificiranim izvajanjem), da je bilo v teh Odločbah **datiranje z dnem 17. 12. 2013 - pa čeprav so se sklicevale na odločbe EK, z dne 18. 12. 2013, kot svoj pravni temelj (in to v pretekliku, brez pogojnika in brez kakršnekoli omembe odložnega pogoja) - nekaj običajnega in celo neizogibnega.** Tokrat je BS - tako na str. 68 Poročila - zapisala, da *»Priprava odločb za vročanje bankam zahteva tudi tehnične priprave, zato je Svet Banke Slovenije o izdaji odločb odločal že na seji 17. 12. 2013 in s tem zagotovil pogoje za izdelavo odločb«*. Ali naj bi to pomenilo, da so jih v celoti napisali šele po tem, ko je Svet BS že odločal in tudi odločil? So torej vseh pet odločb o izrednih ukrepih, ki skupaj

obsegajo 61 strani tehnično zahtevnega teksta, napisali v manj kot 24 urah od 17. 12. 2013, po koncu seje Sveta BS, do 18. 12. 2013 zjutraj?! In še - **če je takšno početje ne le običajno, temveč celo neizogibno - zakaj pri Banki Celje potem to ni bilo izvedeno na isti »neizogiben« način**, temveč so bile v tem primeru odločba EK ter vse tri odločbe BS (o izrednih ukrepih, o potrditvi povečanja osnovnega kapitala in o prenehanju izrednih ukrepov) izdane na isti dan – 16. decembra 2014?

9. BS v Poročilu na str. 71 izrecno zapiše, da *»Kapitalski presežek vseh treh bank po osnovnem scenariju znaša 754,7 mio EUR«*. Kako gre to skupaj s trditvijo BS - že tolikokrat izrečeno v zadnjih tednih - da pri dokapitalizaciji decembra 2013 v banke naj ne bi bilo vplačanega nič preveč denarja, izbris vseh podrejenih obveznic pa naj bi bil nujno potreben? **S tem izbrisom oz. neutemeljeno razlastitvijo se je potreba po porabi proračunskega denarja znižala za 440 milijonov evrov, zdaj pa BS sama priznava, da je država nato v banke vplačala 754 milijonov evrov več, kot pa bi že zadoščalo za njihovo kapitalsko ustreznost najmanj do konca leta 2016**, če se bodo makroekonomski kazalniki razvijali po najbolj verjetnem scenariju! Z drugimi besedami: **če podrejene obveznice ne bi bile izbrisane, pa še država bi v banke vplačala 300 milijonov evrov manj, bi bile te banke kljub temu še vedno kapitalsko ustrezne – zdaj in še naprej, vsaj do konca leta 2016**; vse ostalo pa so za lase privlečene hipoteze o tako-rekoč neverjetni prihodnosti, ob skrajno pesimističnih predpostavkah, katerih vprašljivost jasno ilustrira tabela pod točko 4.

10. BS v Poročilu na str. 68 navede, da je dolžna *»pridobiti oceno neodvisnega cenilca – likvidacijsko cenitev sredstev bank«*. **BS pa ob določitvi likvidacijske vrednosti bank ni pridobila mnenja neodvisnega cenilca in ni upoštevala sicer spornih določil še veljavnega Zakona o bančništvu** (v nadaljevanju: ZBan-1L), kar pomeni, da **Odločbe o izrednih ukrepih ne temeljijo na cenitvah, kot bi morale biti opravljene** po določilih ZBan-1L. ZBan-1L v 261b. členu namreč določa: *»Banka Slovenije odloči o prenehanju ali konverziji kvalificiranih obveznosti na podlagi ocene vrednosti sredstev banke, ki jo izdelava neodvisni cenilec podjetij ...«*

Zakon o ukrepih RS za krepitev stabilnosti bank (ZUKSB) jasno razločuje med "osebo" in "družbo", kar pa pomeni, da ZBan-1 in ZUKSB razločujeta med osebo in družbo oz. pravno osebo. Uredba o izvajanju ukrepov za krepitev stabilnosti bank, ki jo je na podlagi določil ZUKSB sprejela Vlada RS določa: *»neodvisni cenilec« je oseba, ki ima potrebne kvalifikacije, znanje in izkušnje za izvajanje cenitve posamezne vrste premoženja ali podjetij in ki je neodvisna od procesa odločanja o poslih s premoženjem ali podjetja, ki je predmet cenitve.* Zakon o revidiranju v 31. točki 3. člena določa, da je: *»Pooblaščen ocenjevalec/ocenjevalka revizorka (v nadaljnjem besedilu: pooblaščen ocenjevalec) je fizična oseba s strokovnim nazivom pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij, nepremičnin oziroma strojev in opreme, ki ima v skladu s tem zakonom veljavno dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca.«*

BS je, kot to izhaja [iz vseh Odločb o izrednih ukrepih](#), utemeljila vse izredne ukrepe na likvidacijskih ocenah bank, ki so jih podale družbe Ernst & Young Svetovanje d.o.o. in Deloitte svetovanje d.o.o. in ne Ernst & Young d.o.o. in Deloitte revizija d.o.o.! **Ernst & Young Svetovanje d.o.o. in Deloitte Svetovanje d.o.o. nista revizorja in tudi po samem zakonu ne moreta biti neodvisna cenilca podjetij, kot to zahteva ZBan-1L. Iz tega izhaja, da likvidacijska vrednost bank, ki so bile podlaga izrednim ukrepom in izbrisom (razlastitvam) delničarjev in imetnikov obveznic, ni bila izdelana po določilih ZBan-1L in zaradi tega ne more biti zakonita osnova za izredne ukrepe.**